

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>H. C. Andersen - Eventyr 054:</b><br/> <b>Et godt Humeur. (1852)</b><br/> Originalversion.</p> <p>Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet -</p> <p>for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>H. C. Andersen - Eventyr 054:</b><br/> <b>Et godt Humør (1852)</b><br/> Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©</p> <p><b>blå</b> tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret)</p> <p>Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet -</p> <p>for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning ´på tværs´ bør dog være muligt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>Efter min Fader har jeg faaet den bedste Arvepart, jeg har faaet et godt Humeur. Og hvem var min Fader? ja, det kommer nu ikke Humeuret ved! han var livlig og trivelig, feed og rund, hans Ydre og Indre ganske i Strid med hans Embede. Og hvad var hans Embede, hans Stilling i Samfundet? Ja, skulde det skrives ned og trykkes lige i Begyndelsen af en Bog, saa er det rimeligt at flere, naar de læste det, lagde Bogen tilside og sagde, det seer mig saa uhyggeligt ud, jeg skal ikke have af den Slags. Og dog var min Fader hverken Rakker eller Skarpretter, tvertimod, hans Embede bragte ham tidt i Spidsen for Stadens allerhæderligste Mænd, og han var der ganske i sin Ret, ganske paa sin Plads; han maatte været forrest, foran Bispen, foran Prindser af Blodet - og han var forrest - - han var Ligvogns-Kudsk!</p> <p>Nu er det sagt! og det kan jeg sige, at naar man saae min Fader sidde der høit, foran paa Dødens Omnibus, iført sin lange side, sorte Kappe, og med den sortbefryndsede trekantede Hat paa Hovedet, og dertil saae hans Ansigt, der livagtigt var, som man aftegner Solen, rundt og leende, saa kunde man ikke tænke paa Sorg og Grav; det Ansigt sagde: "det gjør ikke noget, det blvier meget bedre, end man troer!"</p> <p>See, fra ham har jeg mit gode Humeur og den Vane, jævnlig at gaae ud paa Kirkegaarden; og det er meget fornøieligt, naar man kun kommer</p> | <p>Efter min far har jeg fået den bedste arv, jeg har <b>nemlig</b> fået et godt humør! Og hvem var min far? <b>Ja</b>, det kommer nu ikke humøret ved! - <b>men</b> han var livlig og trivelig, fed og rund, hans ydre og indre var helt i strid med hans embede. Og hvad var hans embede, hans stilling i samfundet? Ja, skulle det skrives ned og trykkes <b>i</b> begyndelsen af en bog, så er det rimeligt at flere, når de læste det, lagde bogen til side og sagde: "Det ser <b>for</b> uhyggeligt ud <b>til</b> mig, jeg skal ikke have <b>mere</b> af den slags!" Og dog var min far hverken <b>bøddel eller bøddelens medhjælper</b>, tværtimod, hans embede bragte ham tit i spidsen for stadens allerhæderligste mænd, og han var <b>helt</b> på sin <b>rette</b> plads: han måtte være forrest - <b>foran</b> bispen, foran prinser af blodet – og han var forrest. <b>Han</b> var <b>ligvogns-kusk</b>!</p> <p>Nu er det sagt! <b>Og</b> dette kan jeg sige: når man så min far sidde <b>dér</b>, højt foran på dødens omnibus, iført sin lange <b>og brede</b> sorte kappe, og med den sortbefrynsede trekantede hat på hovedet, og dertil så hans ansigt, der <b>var</b> livagtigt, som <b>når</b> man <b>tegner</b> solen - rundt og leende – <b>ja</b>, så kunne man ikke tænke på sorg og grav. <b>Det</b> ansigt sagde: "Det gør ikke noget, det bliver meget bedre, end man tror!"</p> <p>Se, fra ham har jeg mit gode humør og den vane, jævnlig at gå ud på kirkegården; og det er meget fornøjeligt, når <b>bare</b> man kommer der med et</p> |

der med et godt Humeur, - og saa holder jeg Adresseavisen, ligesom ogsaa han gjorde.

-  
-

Jeg er ikke ganske ung, - jeg har hverken Kone, Børn eller Bibliothek, men som sagt, jeg holder Adresseavisen, den er mig nok, den er mig det bedste Blad, og det var den ogsaa for min Fader; den gjør sit gode Gavn og har Alt hvad et Menneske behøver at vide: hvem der prædiker i Kirkerne og hvem der prædiker i de nye Bøger! hvor man faaer Huus, Tjenestefolk, Klæder og Føde, hvem der "sælger ud" og hvem der selv gaaer ud, og saa seer man saa megen Velgjørenhed og saa mange uskyldige Vers, der ikke gjør noget! Ægtestand, der søges og Stævnemøder, som man indlader og ikke indlader sig paa! altsammen simpelt og naturligt! Man kan saamæn meget godt leve lykkeligt og lade sig begrave, ved at holde Adresseavisen - og saa har man ved sit Livs Ende, saa deiligt meget Papir, at man kan ligge blødt paa det, dersom man ikke holder af at ligge paa Høvlspaaner.

-

Adresseavisen og Kirkegaarden, det er og var altid mine to meest aandsvækkende Spadsereferter, mine to meest velsignede Bade-Anstalter for det gode Humeur.

Enhver kan nu gaae ind i Adresseavisen; men gaae med mig paa Kirkegaarden, lad os komme der, naar Solen skinner og Træerne ere grønne; lad os gaae mellem Gravene! hver af disse er som en lukket Bog med Ryggen op ad, man kan læse Titelen, som siger hvad Bogen indeholder og siger dog Ingenting; men jeg veed Beskeed, veed den fra min Fader og fra mig selv. Jeg har det i min Gravbog, og det er en Bog, jeg selv har gjort, til Nytte og Fornøjelse; der ligge de Allesammen, og endnu nogle Flere!

Nu er vi paa Kirkegaarden.

Her, bag det hvidmalede Pinde-Gitter, hvor der indenfor engang stod et Rosentræ, - nu er det borte, men en Smule Eviggrønt fra Naboens Grav strækker sin grønne Finger derind, for dog at gjøre lidt Stads, - hviler en meget ulykkelig Mand, og dog, da han levede, stod han sig godt, som man siger, havde sit gode Udkomme, og

godt humør, - og så holder jeg "Adresseavisen", ligesom også han gjorde, med alle dens lister over døde personer, køb og salg, ledige stillinger og så videre.

Jeg er ikke ganske ung, - og jeg har hverken kone, børn eller bibliotek, men som sagt: jeg holder Adresseavisen, den er nok for mig, den er det bedste blad for mig, og det var den også for min far; den svarer til sit gode gavn og har alt hvad et menneske behøver at vide: hvem der prædiker i kirkerne - og hvem der prædiker i de nyudkomne bøger! - eller hvor man køber et nyt hus, skaffer tjenestefolk, tøj og madvarer, hvem der "sælger ud" og hvem der "selv bringer ud", og så ser man så megen velgjørenhed og så mange uskyldige poetiske vers, der ikke gør noget fortræd! Ægtestand, der søges og stævnemøder, som man indlader og ikke indlader sig på! Alt sammen enkelt og naturligt! Man kan såmænd godt leve lykkeligt og derpå lade sig begrave, ved kun at holde Adresseavisen - og så har man endda ved sit livs ende så dejligt meget papir, at man kan ligge blødt på det i kisten, hvis man ikke holder af at ligge på høvlspåner.

Adresseavisen og kirkegården, det er og bliver mine to mest ånds-vækkende spadsereture, mine to mest velsignede badeanstalter for det gode humør.

Enhver kan jo gå en tur i Adresseavisen; men gå en dag med mig på kirkegården, lad os gå derhen, når solen skinner og træerne er grønne; lad os gå mellem gravene! Hver af disse er som en lukket bog med ryggen opad: man kan læse titlen, som siger hvad bogen indeholder og alligevel ingenting siger. Men jeg ved besked, ved det fra min far og fra mig selv. Jeg har det i min gravbog, og det er en bog, jeg selv har lavet, til nytte og fornøjelse; der ligger de alle sammen, og endda nogle flere!

Nu er vi på kirkegården: her, bag det hvidmalede stakit, hvor der indenfor engang stod et rosentræ, - nu er det borte, men en smule eviggrønt fra naboens grav strækker sin grønne finger derind, for dog at pynte lidt, - her hviler en meget ulykkelig mand. Men da han levede, stod han sig godt, som man siger, havde sit gode udkomme, og lidt til, men han tog sig verden for nær, det

lidt til, men han tog sig Verden for nær, det vil sige Kunsten. Sad han en Aften i Theatret for at nyde med hele sin Sjæl, saa var han reent fra det, naar bare Maskinmesteren satte for stærkt et Lys i hver Kjæbe paa Maanen, eller Luft-Soffiten hang foran Koulissen hvor den skulde hænge bag ved, eller der kom et Palmetræ paa Amager, Caktus i Tyrol og Bøgetræer høit oppe i Norge! Kan det ikke være lige eet og det samme, hvem tænker over Sligt! det er jo Comedie, og den skal man fornøje sig over. - Saa klappede Publicum for meget, saa klappede det for lidt. "Det er vaadt Brænde," sagde han, "det vil ikke fænge iaften!" og saa vendte han sig om for at see, hvad det var for Folk, og saa saae han at de loe galt, loe paa Steder hvor de ikke skulde lee, og det ærgrede han sig over og leed ved og var et ulykkeligt Menneske, og nu er han i Graven.

-

Her hviler en meget lykkelig mand, det vil sige en meget fornem mand af høi Byrd, og det var hans Lykke, thi ellers var der aldrig blevet noget af ham, men Alt er nu saa viseligt indrettet i Naturen, at det er en Fornøjelse at tænke derpaa. Han gik broderet for og bag og var anbragt i Storstuen, som man anbringer den kostelige, perlebroderede Klokkestreng, den har altid bag ved sig en god tyk Snor, der gjør Tjenesten; han havde ogsaa en god Snor bag ved, en Substitut, der gjorde Tjenesten og gjør den endnu bag en anden ny, broderet Klokkestreng. Alting er nu saa viseligt indrettet, at man sagtens kan have et godt Humeur.

-

-

Her hviler, ja, det er nu saa meget sørgeligt -! her hviler en Mand, som i syv og tresindstyve Aar havde tænkt paa at sige et godt Indfald; han levede alene for at faae et godt Indfald, og saa fik han virkelig eet, efter egen Overbeviisning, og blev saa glad at han døde i det, døde af Glæde over at have faaet det, og Ingen nød Gavn deraf, Ingen hørte det gode Indfald. Jeg kan nu tænke, at han engang har Ro i sin Grav for det gode Indfald, thi sæt, at det var et Indfald, det maatte siges til Frokost, naar det skulde gjøre Virkning, og at han som død kun kan, efter almindelig Mening, komme frem ved Midnat,

vil sige kunsten. Sad han en aften i teatret for at nyde **stykket** med hele sin sjæl, så var han rent fra **den**, **hvis** bare **teatrets** maskinmester satte for stærkt lys i hver side af månen, eller **hvis himmel-dekorationen** hang foran kulissen hvor den skulle hænge bagved, eller der **stod** et palmetræ på Amager, **en** kaktus i Tyrol og bøgetræer højt oppe i Norge! Kan det ikke være lige **meget**? Hvem tænker **nærmere** over **dét** - det er jo komedie, og den skal man fornøje sig over. – Så klappede publikum for meget, så klappede det for lidt. "Det er vådt brænde," sagde han **om spillet**, "det vil ikke fænge i aften!" og så vendte han sig om for at se, hvad det var for folk **der var i teatret**, og nu så han at de lo **forkert**, og lo på steder hvor de ikke skulle le, og det ærgrede han sig over og led ved og var et ulykkeligt menneske - og nu er han i graven.

-

**Og** her hviler en meget lykkelig mand, det vil sige en meget fornem mand af høj **afstamning**, og det var hans lykke, **hans held**, **for** ellers var der aldrig blevet noget af ham, men alt er så **klogt** indrettet i naturen, at det er en fornøjelse at tænke derpå. Han **var pakket godt ind**, broderet **forpå** og **bagpå** og var anbragt i storstuen, **ligesom** man anbringer den **dyre**, perlebroderede klokkestreng, **og** den har altid bag ved sig en god tyk **klokke**-snor, der **giver lyd til tjenerne**. Han havde også en god 'klokke-snor' bag sig, **og en tjener**, der gjorde **ham** tjenester og **stadig er i huset – i dag** bag en anden ny, broderet 'klokkestreng' der. **Men** alting er nu så viseligt indrettet, at man **heldigvis** kan have et godt humør.

Her hviler - ja, det er nu så meget sørgeligt! - her hviler en mand, som i syvogtresindstyve år havde tænkt på at sige et godt indfald. Han levede **ene og** alene for at få et godt indfald, og så fik han virkelig ét, efter egen overbevisning, og blev så glad at han døde **midt** i det, døde af glæde over at have fået det - og ingen **fik** gavn af **det**, ingen hørte det gode indfald! Jeg **håber**, at han nu **har fået** ro i sin grav for det gode indfald, for **tænk hvis det** var et indfald, det **skulle** siges til frokost, **for at** skulle **have** virkning, og at han som død kun kan, efter almindelig mening, komme frem **med det** ved midnat, så passer

saa passer ikke Indfaldet til Tiden, Ingen leer og han kan gaae i Graven igjen med sit gode Indfald. Det er en sørgelig Grav.

Her hviler en meget gjærrig Madame; mens hun levede, stod hun op om Natten og miavede, for at Naboerne skulde troe at hun holdt Kat; saa gjærrig var hun!

Her hviler en Frøken af god Familie; altid i Selskab skulde hun lade sin Sangstemme høre, og saa sang hun med i "mi manca la voce"! det var den eneste Sandhed i hendes Liv!

-  
-

Her hviler en Jomfru af en anden Slags! Naar Hjertets Kanarifugl begynder at skrike op, saa putter Fornuften Fingrene i Ørene. Skjøn-Jomfru stod i Ægttestands Glorie -! det er en Hverdagshistorie - men det er pænt sagt. Lad de Døde hvile!

Her hviler en Enkefrue, der havde Svanesang i Munden, og Ugle-Galde i Hejrtet. Hun gik om i Familier paa Rov efter Næstens Mangler, ligesom i gamle Dage "Politivennen" gik om for at finde et Rendesteensbræt, som ikke var der.

-

Her er en Familiebegravelse; hvert Led af den Slægt holdt saadan sammen i Troen, at om hele Verden og Avisen sagde, saaledes er det, og da den lille Søn kom fra Skolen og sagde, "jeg har hørt det paa den Maade!" saa var hans Maade den eneste rigtige, for han var af Familien. Og vist er det, at traf det sig saa, at Familiens Gaardhane galede ved Midnat, saa var det Morgen, om endogsaa Vægteren og alle Byens Uhre sagde, det er Midnat.

Den store Goethe slutter sin "Faust" med, at den "kan fortsættes," det kan ogsaa vor Vandring herud paa Kirkegaarden; her kommer jeg tidt! gjør En eller Anden af mine Venner eller Ikke-Venner mig det for broget, saa gaaer jeg herud, opsøger en Grønsværs-Plads og indvier den til ham eller hende, hvem jeg vil have begravet, og saa begraver jeg dem strax, saa ligge de der døde og magtesløse, indtil de som nye og bedre Mennesker vende tilbage. Deres Liv og Levnet, seet fra min Side, skriver jeg ind i min Gravbog, og saaledes skulde alle Mennesker bære sig ad, ikke ærgre sig, naar Nogen gjør dem det for galt,

indfaldet ikke til tidspunktet, ingen ler og han kan gå i graven igen med sit gode indfald. Det er en sørgelig grav.

Her hviler en meget nærig madam; mens hun levede, stod hun op om natten og mjavede, for at naboerne skulle tro at hun havde råd til at holde kat; så nærig var hun!

Her hviler en frøken af god familie; ved selskaber skulde hun altid lade sin sangstemme høre, og så sang hun med i kvartetten "Mi manca la voce" fra Rossinis opera! På dansk betyder titlen "Jeg mangler stemmen!" - det var den eneste sandhed i hendes liv!

Her hviler en jomfru af en anden slags! Når hjertets kanarieugl begynder at skrike op, så putter fornuften fingrene i ørene. Skønjomfruen stod, som man siger, lige foran ægttestandens glorielys -! ja, det er en ren hverdagshistorie, men det er da pænt sagt. Lad de døde hvile!

Her hviler en enkefrue, der kun havde svanesang i munden, og uglegalde i hjertet. Hun gik omkring hos familier, på rov efter næstens mangler, ligesom i gamle dage bladet "Politivennen" gik omkring i byen, udelukkende fyldt med klager over byens mangler.

Her er en familiebegravelse; hver del af den slægt holdt sådan sammen i troen, at selvom hele verden og avisen sagde, at "således er det", og den lille søn kom hjem og sagde, "men jeg har hørt det på den måde!" så var hans måde den eneste rigtige, for han var 'af familien'! Og rigtigt er det, at hvis familiens gårdhane galede ved midnats tid, så var det morgen, selvom vægteren og alle byens ure sagde, at det var midnat.

Den store Goethe slutter sin store fortælling om "Faust" med, at den "kan fortsættes", og det kan også vor vandring herude på kirkegården; her kommer jeg tit! Hvis en eller anden af mine venner eller ikke-venner gør mig livet for broget, så går jeg herud, opsøger en grønsværspads og indvier den til ham eller hende, som jeg vil have begravet - og så begraver jeg dem straks! Så ligger de der døde og magtesløse, indtil de som nye og bedre mennesker vender tilbage. Deres liv og levned, set fra min side, skriver jeg ind i min gravbog, og således skulde alle mennesker gøre, når nogen

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>men strax begrave dem, holde paa sit gode Humeur og paa Adresseavisen, dette af Folket selv skrevne Blad, tidt med paaholdt Pen.</p> <p>Kommer den Tid, at jeg selv med mit Livs Historie skal indbindes i Graven, saa sæt som Indskrift:</p> <p>"Et godt Humeur!"</p> <p>Det er min Historie.</p>                                                                                                                                                                                                    | <p>gør dem det for <b>besværligt</b>: ikke ærgre sig, men straks begrave dem, <b>og</b> holde på sit gode humør - og på Adresseavisen, dette af folket selv skrevne blad, tit med <b>tilbage</b>holdt pen.</p> <p>Kommer den tid, at jeg selv med mit livs historie skal indbindes i graven, så sæt som indskrift:</p> <p>"Et godt humør!"</p> <p>Det er <i>min</i> historie.</p> |
| <p>Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte 'digitale fejl' i disse ældre online-originaler.</p> <p>Link:<br/> <a href="http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm">http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm</a></p> | <p>Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |